

מדינת ישראל

רשות המסים בישראל

נוהלי מכס (סחר-חוץ)

פרק 15 - נוהל קניין רוחני

ירושלים, ט"ו בתמוז התשע"ח (28.6.18).

פרק 15 - נוהל קניין רוחני

תוכן העניינים

פרק 15 - נוהל קניין רוחני _____ **1**

חלק 15.1 - הנחיות כלליות _____ **3**

1. תוכן הפרק 3

2. אסמכתאות חוקיות _____ **3**

3. הגדרות 3

חלק 15.2 - הטיפול ביבוא מפר זכויות קניין רוחני _____ **3**

1. תוכן החלק 3

2. תכולה 4

3. הגשת הודעה כאמור בסעיף 200א(א) לפקודת המכס _____ **4**

(9) מסירת דוגמאות 6

4. חילוט הטובין ע"י המכס (נוהל קצר) _____ **7**

5. הטיפול בטובין לפי סעיף 200א או בהליכי חילוט והחרמה _____ **8**

6. הסכמי פשרה 9

7. החזרת ערובות 10

8. רישום ליקוי 10

9. הודעה לרשויות מע"מ _____ **10**

10. ניהול רישומים 10

נספח א(1) - הודעה של בעל זכות יוצרים _____ **12**

_____ **13**

נספח א(2) - הודעה של בעל סימן מסחר _____ **13**

_____ **15**

נספח א(3) - הודעה של בעל עיצוב רשום _____ **15**

_____ **19**

נספח ג/1 - הודעה על עיכוב טובין (ליבואן) _____ **19**

_____ **21**

נספח ג/2 - הודעה על עיכוב טובין (ליבואן-נוהל חילוט) _____ **21**

_____ **22**

נספח ד/1 - הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות)(אם היתה הודעה מוקדמת) _____ **22**

_____ **24**

נספח ד/2 - הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות) (אם לא היתה הודעה מוקדמת) _____ **24**

נספח ד/3 - הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות-נוהל חילוט) _____ **26**

חלק 15.1 - הנחיות כלליות

1. תוכן הפרק

פרק זה דן באכיפת דיני קניין רוחני לפני שחרור הטובין מפיקוח המכס ביבוא או ביצוא, בהתאם להתחייבויות שקיבלה על עצמה מדינת ישראל (במסגרת אמנת TRIPS), אשר אומצו בין היתר בחקיקת סעיפים 200א - 200ה לפקודת המכס, על פיהם פועלת רשות המסים בישראל.

2. אסמכתאות חוקיות

האסמכתאות המשמשות לביצוע האמור בפרק זה, בין היתר, הן:

- א. פקודת המכס [נוסח חדש] (להלן – "פקודת המכס").
- ב. חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן – "חוק הגנת הצרכן").
- ג. חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 (להלן – "חוק זכות יוצרים").
- ד. פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן – "פקודת סימני מסחר").
- ה. חוק העיצובים, התשע"ז-2017 (להלן – "חוק העיצובים").

3. הגדרות

בפרק זה יש לפרש:

"בעל זכות"	-	בעל סימן מסחר או זכות יוצרים, או נציגו בישראל. הגדרה זו לא כוללת את היבואן הרשמי או הזכיון של המותג בישראל.
"גובה מכס"	-	מנהל בית מכס, לרבות מי שהוסמך על ידו לעניין נוהל זה.
"המנהל"	-	מנהל רשות המסים בישראל.
"הנהלה"	-	הנהלת רשות המסים בישראל.
"זכויות קניין רוחני"	-	זכות בסימן מסחר, זכות יוצרים, ועיצוב רשום.
"יבוא מפר"	-	יבוא טובין מזויפים, מועתקים וכיו"ב, המפרים זכויות קניין רוחני.
"יום העיכוב"	-	היום שלמחרת סיום בדיקת המכס.
"מכס"	-	מינהל המכס ברשות המסים בישראל.
"נמל"	-	נמל ימי, נמל אווירי, ומעבר גבול יבשתי.

חלק 15.2 - הטיפול ביבוא מפר זכויות קניין רוחני

1. תוכן החלק

חלק זה דן בתהליך הגשת הודעה למכס ע"י בעל זכות, בדבר חשד ליבוא אפשרי של טובין המפרים את זכויותיו בקניין רוחני, וכן בהפקדת ערבויות על-ידו ועיכוב הטובין ע"י המכס עד להכרעה סופית בעניין, זאת עפ"י סעיף 65 לחוק זכות יוצרים, סעיף 69א לפקודת סימני מסחר וסעיף 110 לחוק העיצובים שייכנס לתוקף החל מיום 7.8.18.

- א. האמור בחלק זה חל על יבוא מסחרי בלבד, הן לישראל והן לשטחי הרש"פ.
- ב. האמור בחלק זה אינו חל על יבוא או יצוא אישי, כהגדרת המושג "שימוש עצמי" בסעיף 129 לפקודת המכס. סעיף 200א לפקודת המכס מתייחס לזכות יוצרים, לסימן מסחר ולעיצוב רשום, ולא להגנות אחרות על קניין רוחני כדוגמת פטנטים וזכות מטפחים.
- ג. האמור בחלק זה אינו חל על יבוא מקביל של טובין שאינם מפרים זכויות קניין רוחני, אלא יבואם פוגע לכאורה בחוזה בלעדיות של יבואן בישראל. המכס אינו נוקט עמדה ואינו מתערב במקרים כאמור.

3. הגשת הודעה כאמור בסעיף 200א(א) לפקודת המכס

- א. בעל זכות (להלן - המבקש) רשאי להגיש הודעה לגורם האחראי על קניין רוחני במנהל המכס, בה הוא מבקש לעכב שחרור טובין (להלן - ההודעה), שלטענתו מפרים את זכויותיו.
- ב. ההודעה תשודר אלקטרונית בנוסח שדוגמתו בנספח א(1) או א(2) א(3) שלהלן, לפי העניין, ואליה יצורפו:

1) לעניין סימן מסחר וזכות יוצרים יצורפו הפרטים הבאים:

- (א) ראייה, כי המבקש הוא בעל זכות בסימן מסחר הרשום בארץ או בעל זכות יוצרים לפי חוק זכות יוצרים, שבגין הפרתם לכאורה הוגשה ההודעה. הראיה תכלול העתק של תעודת הרישום של סימן המסחר, וכן מסמכים נוספים במידת הצורך.
- יצוין, כי בישראל לא ניתן לרשום זכויות יוצרים.

- (ב) צילום של הטובין שלגביהם יש למבקש זכות, שבגינם הוא מודיע על חשד ליבוא טובין מפרים, או קטלוג או מסמך אחר המתארים טובין אלה, להנחת דעתו של מקבל ההודעה.

- (ג) ההודעה תכלול את מירב הנתונים האפשריים הנוגעים ליבוא המפר, כגון: תיאור מפורט ביותר של הטובין, תיאור הסימן המסחרי אם ישנו, זהות היבואן, תאריך משוער של היבוא, כלי ההובלה שבאמצעותו ייבאו הטובין (שם האניה, מס' טיסה), נמל הכניסה הצפוי, כמות הטובין, וכיו"ב. נתונים אלה חיוניים לאיתור הטובין, אך היעדר חלקם לא ימנע טיפול בהודעה.

2) לעניין עיצוב רשום יצורפו הפרטים הבאים:

- (א) העתק מהרישום של העיצוב בפנקס, וכן תיאור חזותי ברור של העיצוב הרשום המאפשר למנהל המכס להשוות בין העיצוב הרשום לבין הטובין המפרים, ובכלל זה צילומים, קטלוג או כל מסמך אחר המאפשר למנהל המכס לערוך השוואה כאמור;
- (ב) ציון מספיק של שם היבואן המייבא את הטובין המפרים או מספר המכולה שבה הם מובאים;

- (ג) ההודעה תכלול את מירב הנתונים האפשריים הנוגעים ליבוא המפר, כגון: תיאור מפורט ביותר של הטובין, תיאור הסימן המסחרי אם ישנו, זהות היבואן, תאריך משוער של היבוא, כלי ההובלה שבאמצעותו ייבאו הטובין (שם האניה, מס' טיסה), נמל הכניסה

הצפוי, כמות הטובין, וכיו"ב. נתונים אלה חיוניים לאיתור הטובין, אך היעדר חלקם לא ימנע טיפול בהודעה.

(3) "כתב התחייבות לשיפוי" - טופס מכס 226 (ראה נספח ב), לצורך כיסוי נזקים אפשריים ייגרמו למכס או ליבואן כתוצאה מעיכוב הטובין.

(4) אם המבקש מיוצג ע"י עורך דין, יצורף לבקשה ייפוי-כוח מתאים.

ג. לאחר שידור כל המסמכים (והדוגמאות, במידת הצורך) המפורטים בסעיף ב דלעיל, ינקוט האחראי על תחום קניין רוחני במינהל המכס בכל האמצעים העומדים לרשותו (מיחשוביים ואחרים) במטרה לזהות ולעכב את הטובין החשודים כמפרים. לצורך זה, יפעל האחראי בהנהלה כלהלן:

(1) יזין את כל מסמכי הפניה למערכת הממוחשבת;

(2) ישדר את הפניה על צרופותיה ליח' הערכת סיכונים, לצורך הזנת מעקב בסמ"ח (סימן מחשוד) המתאים במערכת;

(3) כמו כן, ישדר את הפניה על צרופותיה ליח' התפישות בבית המכס הרלוונטי לידיעה, וליח' המודיעין. בהעדר מידע על נמל הכניסה הצפוי של הטובין החשודים כמפרים, הפניה על צרופותיה תשודר ליחידות אלה בכל בתי המכס;

(4) בנוסף, יתבצע מעקב שיכלול את הפרטים שנתקבלו בהודעה (פרטי היבואן החשוד כמפר, פרטי הטובין החשודים כמפרים ופרטים אחרים נוספים);

(5) פרטי ההודעה ישמשו לפתיחת תיק חקר במערכת, לאחר הגעת הטובין ועיכובם. בהיעדר ממצאים, יש להימנע מבדיקה חוזרת ונשנית של מספר רב של משלוחים. על הגורם שהזין את נתוני היבואן החשוד למערכת, לעקוב על מנת למנוע ביצוע מספר בלתי סביר של בדיקות ובמידת הצורך לבטל את המעקב.

ד. יובהר כי לפי הפקודה, אם פקיד המכס מצא כי קיימת לכאורה הפרה של קניין רוחני, יש לטפל בטובין לפי הכללים הקבועים בסעיף 200א גם אם לא נמסרה על כך הודעה מראש. לפיכך האמור להלן יחול בשינויים המחויבים גם אם לא נמסרה הודעה מראש. לצורך זה יעשה שימוש בטופס מכס 229 שכותרתו "הודעה על עיכוב טובין (לבעל זכות) (אם לא היתה הודעה מוקדמת)" (ראה נספח ד(2)).

ה. אותרו הטובין נשוא ההודעה בנמל היבוא, וראה ממונה יח' התפיסות בבית המכס (להלן-הממונה) כי יש יסוד לכאורה לטענת המבקש בדבר הפרת זכויותיו, יפעל כדלהלן:

(1) יורה על עיכוב הטובין ל-3 ימי עבודה.

(2) יפתח תיק חקר מתאים. הממונה רשאי להאריך תקופה זו ב-3 ימי עבודה נוספים, לפי שיקול דעתו, ומסיבות מיוחדות כפי שפורטו ע"י בעל הזכות או נציגו בשדר אלקטרוני.

(3) במקרה זה, על העובד המטפל לתייק בתיק החקר הרלוונטי את הבקשה שנתקבלה בעניין. להלן הקריטריונים לאישור בקשות כאמור:

(א) ימי חג או שבתון בתוך 3 הימים הראשונים.

(ב) יש קשיים בתיאום המשך הפעילות עם הנהלת החברה בעלת הזכויות בחו"ל.

(ג) נדרש זמן נוסף להשלמת הבדיקה של הדוגמה.

(ד) התמונה הדיגיטלית שנשלחה בשלב ראשון לנציג בעל הזכות לא מספיקה לקביעת עמדה, ויש צורך לשלוח תמונות נוספות.

(ה) הפנייה הראשונית נשלחה בטעות לעו"ד אחר, שאיננו מייצג את בעל הזכות.

(ו) סיבה אחרת שתפורט בתיק.

4) יודיע מיד ליבואן על עיכוב הטובין (ועל הארכת העיכוב, במקרה הצורך), ועל הסיבה לכך. ההודעה תשודר במסר אלקטרוני באמצעות טופס מכס 227 שכותרתו "הודעה על עיכוב טובין" (ראה נספח ג(1)).

5) יודיע מיד למתלונן על עיכוב הטובין, ועל חובתו להפקיד ערבות בנקאית (בנוסף לכתב ההתחייבות לשיפוי) דלעיל תוך 3 ימי עבודה מיום העיכוב, כתנאי להמשך הטיפול. ההודעה תשודר במסר אלקטרוני באמצעות טופס מכס 228 שכותרו "הודעה על עיכוב טובין (לבעל זכות) (אם היתה הודעה מוקדמת)" (ראה נספח ד(1)).

6) הערבות תכסה כל הוצאה הקשורה לעיכוב, או כדי לפצות על כל נזק שעלול להיגרם למכס או ליבואן כתוצאה מעיכוב הטובין. סכום הערבות הבנקאית ייקבע לפי שיקול דעתו של גובה המכס, בהתחשב בין היתר בהוצאות האחסנה וההשמדה הצפויות, מהנזק שעלול להיגרם ליבואן ומהמידה בה משוכנע גובה המכס כי הטובין אכן מפרים.

אין מניעה לקבל פיקדון במזומן במקום הערבות הבנקאית האמורה, אם המתלונן יבקש זאת.

7) במטרה לפשט את ההליכים לגבי מותגים שלגביהם מתבצעים עיכובים לעתים קרובות, קיימת אפשרות להפקיד ערבות בנקאית גלובלית שנתית, במקום ערבות נפרדת לכל משלוח מעוכב.

הפקדת הערבות הגלובלית תתבצע לפי הכללים הבאים:

(א) נציג בעל הזכות המעוניין בהליך זה, יפקיד בבית המכס ערבות בנקאית גלובלית שנתית בסך 300,000 ₪. גובה הערבות נקבע לפי החישוב הבא: (עלות אחסנה שנתית של מכולה ממוצעת + הוצאות השמדה ממוצעות + 15,000 ₪ דמי נזיקין ליבואן) $\times 2$. המערכת תקזז את ה"ניצול" בתיקים השונים. סוג זה של ערבות גלובלית יחסוך אמנם את הצורך בהפקדת ערבות נפרדת לכל תיק, אך ייתכן שיהיה צורך להגדיל אותה מפעם לפעם, לפי מספר העיכובים.

(ב) הערבות תהיה בתוקף עד סוף השנה הקלנדרית ותוארך מדי שנה, או תוחזר למתלונן לפי בקשתו.

(ג) ערבות כאמור תכובד בכל בתי המכס ותפטור את בעל הזכות מן הצורך להפקיד ערבות בנקאית נפרדת לכל עיכוב ועיכוב של טובין המפרים לכאורה את זכויותיו.

(ד) גובה המכס יוכל לדרוש את הגדלת סכום הערבות הגלובלית, אם הנסיבות יחייבו זאת.

8) בעל זכות שלא מעוניין להפקיד ערבות גלובלית, יפקיד ערבות בנקאית ספציפית, לכל תיק בנפרד, בהתאם לגודל המשלוח ולהוצאות האפשריות הצפויות בגינו, כמפורט בפסקה 6) דלעיל.

9) מסירת דוגמאות

(א) עם הפקדת הערבות הבנקאית בבית המכס, ימסור ממונה מחלקת תפיסות, למתלון את פרטי היבואן ודוגמאות מהטובין המעוכבים לצורך בדיקתן, עפ"י בקשתו של המתלון.

(ב) במידת האפשר, יש לצלם את הדוגמה של הטובין החשודים כמפרים במצלמה דיגיטלית, ולשדר את הצילום לבעל הזכות. אם בעל הזכות ידרוש דוגמה פיזית, יש למסור אותה לנציגו כנגד הצגת יפוי כוח מתאים מבעל הזכות ובכפוף לתנאי סעיף 200א לפקודה.

(ג) הוצאות הבדיקה והעברת הטובין למקום בדיקתם יחולו במלואן על המתלון.

(ד) המתלון או בא-כוחו חייבים להחזיר את הדוגמה לבית המכס מיד עם סיום בדיקתה ולא יאוחר מ-10 ימים ממועד קבלתה מהמכס, אלא אם כן הממונה השתכנע כי הדוגמה נהרסה לחלוטין במהלך הבדיקה או כי היא תשמש הוכחה בבית המשפט. אם הדוגמה לא תוחזר, ישקול הממונה את ניכוי ערכה מתוך הערבות הבנקאית שהופקדה ע"י המתלון.

10) במכתב האמור בפסקה 5) דלעיל יובהר למתלון, כי לאחר 10 ימי עבודה מיום מסירת ההודעה בדבר עיכוב הטובין עפ"י סעיף 200א(1) לפקודת המכס, יבוטל העיכוב, אם לא יוכיח תוך פרק זמן זה כי הוגשה על ידו תובענה לבית המשפט נגד היבואן המפר.

11) במקרים מיוחדים שיירשמו, רשאי ממונה יחידת תפיסות להאריך את התקופה ב-10 ימי עבודה נוספים. לצורך אישור ההארכה, יש לפעול כאמור בפסקה ד.3) דלעיל, בשינויים המחויבים. עם אישור ההארכה, העובד המטפל בבית המכס יודיע הן למתלון והן ליבואן על הארכת העיכוב. להלן הקריטריונים להארכת מועדים להגשת תובענה:

(א) נדרש זמן נוסף לגיבוש התובענה.

(ב) נציגי בעל הזכות מנהלים משא ומתן עם היבואן המפר, לגיבוש הסכם פשרה ביניהם.

(ג) נחתם הסכם פשרה בין הצדדים, ונדרש זמן נוסף לקבלת אישור ההנהלה או ליישום ההסכם.

12) ראה הממונה כי אין יסוד לכאורה לטענת המתלון, או כי מדובר ביבוא מקביל כאמור בסעיף 2.ד. לעיל, יודיע לו בכתב על סירובו לעכב את הטובין. במקרה של ספק, יתייעץ הממונה עם הגורמים המטפלים בהנהלה.

4. חילוט הטובין ע"י המכס (נוהל קצר)

בכל הנוגע לחשד להפרה של סימן מסחר או זכות יוצרים בלבד, ישקול הממונה הפעלת הליכי חילוט והחרמה של טובין מפרים כמפורט בפסקה ב' להלן וזאת במקום התהליך המפורט בסעיף 3 לעיל. עוד יובהר כי אין מניעה שבמקרים מתאימים יאושר הליך חילוט גם לאחר שנשלחה הודעה לפי סעיף 200א. יובהר ויודגש כי בכל הנוגע לטובין החשודים כמפרים של זכות בעיצוב רשום לא יופעלו הליכי חילוט (הדבר אינו גורע מסמכויות המכס להפעיל הליכי תפיסה וחילוט אם קיימות הפרות נוספות ביחס לטובין מלבד הפרת זכות בעיצוב רשום).

א. חילוט כאמור לעיל יופעל במקרים הבאים:

1) הטובין המיובאים החשודים כמפרים, מפרים גם את תנאי חוקיות היבוא, או נעברה לגביהם עבירה נוספת.

2) המשלוח החשוד סופק ממקור אחד וכולל מותגים שונים מבעלי זכות שונים ובכמויות קטנות ביחס לכל מותג, וקיים בסיס סביר לחשד בדבר היותם של לפחות 60% מהטובין שבמשלוח מפרים.

3) ערך הטובין כמפורט בחשבון הספק נמוך ביותר, דבר המצביע על חוסר סבירות קיצונית שהטובין מקוריים.

4) הטובין הגיעו בחבילת דואר או כמשלוח בלדרות.

5) במקרים חריגים אחרים, לפי שיקול גובה המכס או מי שהוסמך על ידו לעניין זה.

ב. במקרים אלה, יפעל הממונה כדלהלן:

1) ישדר לבעל הזכות טופס מכס 230 (ראה נספח ד(3)) וידרוש את המסמכים הבאים:

(א) חוות דעת מפורטת ומנומקת בדבר היות הטובין מפרים. חוות הדעת תינתן בתוך 3 ימי עבודה מיום העיכוב או בתוך 3 ימי עבודה נוספים שאושרו על ידי גובה המכס.

(ב) כתב התחייבות לשיפוי כאמור בסעיף 3 ב.3) דלעיל.

(ג) מסמך התחייבות להצטרף כצד לתביעה להחזרת התפוס כנגד המכס אם תוגש כזו על ידי היבואן.

2) ישדר מיד ליבואן הודעה על סיבת העיכוב על גבי טופס מכס 233 (ראה נספח ג2).

3) התקבלו חוות הדעת המפורטת והמנומקת של בעל הזכות בדבר היותם הטובין מפרים, כתב ההתחייבות לשיפוי ומסמך התחייבות שלו להצטרף כצד נתבע לצד המכס, ישלח הממונה ליבואן הודעה על תפיסת הטובין באמצעות טופס אישור בדבר תפיסה (אב"ת), וזאת בהמשך להודעה הראשונה בדבר עיכוב הטובין שנשלחה לו עפ"י פסקה 3.ה.4) או 4 ב.2) דלעיל.

4) בעת עיכוב משלוח שחלקו מפר (והתקבלה חוות דעת ברורה על כך) וחלקו לא, יש לעכב את החלק המפר, ולשחרר את שאר המשלוח.

5) יחד עם זאת, במקרים בהם יתרת המשלוח חשודה אף היא כמפרה, אך לא התקבלה בגינה חוות דעת, או שהתקיימו נסיבות מיוחדות אחרות, רשאי גובה המכס לעכב את המשלוח כולו, ובלבד שנועץ בעניין עם הלשכה המשפטית בהנהלה.

6) במסגרת הפעלת הליכי חילוט והחרמה:

א. יתפוס גובה המכס את הטובין וימסור ליבואן טופס (אב"ת) על פי הסעיפים 2, 17 ו-35 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, וסעיף 188 לפקודת המכס;

ב. ינקוט בהליכי חילוט והחרמה על פי פקודת המכס, מן הסיבה המפורטת בסעיף 204 (1) ו-(2) ביחד עם סעיף 200 לפקודה.

ג. הודיע בעל הזכות כי הטובין אינם מפרים, או לא התקבלו המסמכים האמורים לעיל תוך 3 ימי עבודה נוספים שאושרו ע"י הממונה, ישוחררו הטובין, ככל שאין עילה אחרת לתפיסה מלבד היותם חשודים כמפרים.

ד. סירב בעל הזכות להצטרף כצד נתבע לצד המכס, למרות התחייבותו הקודמת לעשות זאת, יבוטל עיכוב הטובין, ככל שאין עילה אחרת לתפיסה מלבד היותם מפרים, ותימסר לבעל הזכות הודעה כי לא יופעל לגביה בעתיד הנוהל המפורט בסעיף זה, אלא יהיה עליו לפעול בכל מקרה על פי הנוהל הקבוע בסעיף 200 לפקודת המכס.

5. הטיפול בטובין לפי סעיף 200א או בהליכי חילוט והחרמה

א. הוגשה תובענה לבית המשפט ע"י בעל הזכות, יעכב הממונה את הטובין המפרים לכאורה כמפורט בסעיף 3 דלעיל עד להכרעת בית המשפט, ויטפל בהם לאחר מכן בהתאם לפסק הדין (השמדה, שחרור הטובין בכפוף לקיום תנאים מסוימים, או שחרורם ללא תנאים).

ב. על אף האמור לעיל, הממונה יבטל את עיכוב הטובין ללא צורך בהכרעת בית המשפט, במקרים הבאים:

(1) חלפו 3 ימי עבודה ממועד העיכוב או 3 ימי עבודה נוספים באישור המנהל או מי שהוסמך על ידו, ובעל הזכות לא הפקיד בבית המכס ערבות בנקאית או פיקדון במזומן בסכום שנקבע.

(2) חלפו 10 ימי עבודה ממועד ההודעה על העיכוב, או 10 ימי עבודה נוספים שאושרו כאמור בסעיף 3.ה.11) דלעיל, ולא הוכח לגובה המכס כי המתלונן הגיש תובענה לבית המשפט נגד היבואן המפר.

ג. במקרים המפורטים בסעיף 4 דלעיל, יש לנקוט הליכי חילוט והחרמה בהתאם להוראות סעיפים 190(א), 192 ו-193 לפקודת המכס לעניין הטיפול בתפוס. הוחרמו הטובין, יורה גובה המכס להשמידם. הוצאות האחסנה וההשמדה יחולו על היבואן.

ד. גובה המכס לא יאשר את החזרת הטובין המפרים לחו"ל, או את שיווקם בישראל או ברשות הפלסטינית, אלא אם כן הורה בית המשפט כאמור. במקרים חריגים ונדירים ישקול גובה המכס האם יש לאפשר החזרת הטובין המפרים לחו"ל. גובה המכס ייועץ בעניין זה עם המחלקה המשפטית.

ה. אם המקרה נמצא בדיון משפטי, אין לפעול להשמדת הטובין לפני הכרעת בית המשפט. בשום מקרה, המכס לא יפעל למכירתם במכרז של הטובין החשודים כמפרים.

6. הסכמי פשרה

א. הסכמי פשרה בין היבואן המפר לבעל הזכות, שעל פיהם ניתן לשחרר את הטובין מפיקוח המכס (לצריכה בארץ, או ליצוא), יהיו קבילים מבחינת המכס בתנאים הבאים:

(1) לא קיימת בעיית חוקיות יבוא לגבי המשלוח (כדוגמת היעדר אישור תקן, אישור משרד הבריאות, וכיו"ב), הנמכת מחיר או כל בעיה מכסית אחרת, אלא רק בעיית קניין רוחני.

(2) כל הוצאות האחסנה וההשמדה, אם הטובין או חלקם יושמדו, יחולו על היבואן או על בעל הזכות, לפי העניין.

(3) הסרת המחדל (כגון הסרת התוויות, או השמדת האריזות המפרות) תבוצע בפיקוח המכס, במקום ובתנאים שייקבעו ע"י גובה המכס. הסרת המחדל במקום השמדת הטובין, תאושר רק במקרה של הפרה ראשונה של אותו יבואן.

(4) היבואן המפר יתחייב בכתב, כי לא יבצע יבוא נוסף המפר זכויות קניין רוחני.

(5) היבואן המפר יתחייב, כי לא יהיו לו תביעות נגד המכס בגין העיכוב והשמדת הטובין.

ב. הממונה יעביר את הסכמי הפשרה שיובאו לידיעתו למחלקה המשפטית בהנהלה לאישור, בצירוף המלצתו ותוך התייחסות לתנאים המפורטים בפסקה א. דלעיל.

ג. מובהר בזה, כי כאשר הסכמי הפשרה בין הצדדים מחייבים בכל מקרה את השמדת הטובין בפיקוח המכס -

1) לא יידרש אישור ההנהלה (בכל מקרה, יש להביא את ההסכם לידיעתה).

2) יתקבל כל הסכם פשרה בכתב בין הצדדים (לא נדרש, שההסכם יקבל תוקף של פסק דין בבית המשפט).

3) יש לוודא, כי המכס הוא צד להסכם, או לחילופין, על היחידה המטפלת בבית המכס לקבל התחייבות בכתב כי כל ההוצאות בגין האחסנה, ההשמדה וכיו"ב ישולמו ע"י אחד הצדדים, וכן התחייבות של היבואן כי לא תהיינה לו כל תביעות נגד המכס בגין עיכוב והשמדת הטובין.

ד. הסכם פשרה מחוץ לכותלי בית המשפט יובא לאישור המכס עד למועד האחרון להגשת תובענה לבית המשפט, כפי שנקבע בסעיף 200א לפקודת המכס. אם עד למועד האמור לא תוגש תובענה לבית המשפט, הטובין ישוחררו, אף אם הושג בינתיים הסכם פשרה בין הצדדים.

ה. מובהר בזאת, כי ניהול דיונים בין הצדדים לקראת הסכם פשרה לא פוטר את בעל הזכות מחובת המצאת ערבות בנקאית למכס, כנדרש בסעיף 200א לפקודה.

7. החזרת ערובות

גובה המכס יחזיר למתלון את הערובות הבנקאיות שהופקדו על ידו בבית המכס, לרבות כתב ההתחייבות לשיפוי, במקרים הבאים:

א. אם דחה את הבקשה לעיכוב הטובין, בתום שלושה חודשים ממועד הדחיה.

ב. אם עוכב שחרור הטובין והעיכוב בוטל ולא הוגשה תביעה משפטית ע"י היבואן בשל הנזק שנגרם לו כתוצאה מהעיכוב - בתום שלושה חודשים מיום שחרור הטובין.

ג. אם נדחתה התובענה של המתלון בידי בית המשפט בפסק דין סופי, והיבואן או מי מטעמו אישר בכתב כי אין לו ולא תהיה לו נגד המנהל או מי מטעמו כל טענה או תביעה בכל הקשור לעיכוב הטובין, או לנזק שנגרם לו בשל כך - בתום שלושה חודשים מיום דחיית התובענה.

ד. לפי הוראת בית המשפט.

ה. אם מדובר בערבות גלובלית של המתלון - לפי בקשתו, ובכפוף לאמור בשאר הפסקאות של סעיף זה.

ו. במקרה של הסכם פשרה מחוץ לכותלי בית המשפט - לאחר ביצוע ההסכם ותשלום כל ההוצאות בגין עיכוב הטובין

8. רישום ליקוי

עוכבו טובין החשודים כמפרים, או נתפסו ע"י המכס, ירשום המערך המטפל בתש"ר, ליקוי מס' 57 (עבירות קניין רוחני) להצהרת היבוא הנוגעת, באחריות היבואן. במידה והתברר בתום הטיפול כי הטובין אינם מפרים, או העיכוב בוטל עקב הימנעות בעל הזכות מלפעול כמפורט בנוהל זה, ידאג ממונה תפיסות לביטול רישום הליקוי.

9. הודעה לרשויות מע"מ

הוכח, כי הטובין המעוכבים מפרים זכויות קניין רוחני (בעקבות פסיקת בית המשפט, או השמדת הטובין ללא התנגדות בעליהם, או הסכמתו להסרת הסימנים המפרים), ידווח גובה המכס או מי שהוסמך על ידו על פרטי המקרה לממונה אזורי מע"מ אשר באזור טיפולו רשום היבואן כעוסק.

10. ניהול רישומים

נתוני הטיפול הנוגעים לתיקי קניין רוחני, יוזנו בתיקי חקר, במסגרת "דו"ח גילוי עבירה" (דג"ע) או "דו"ח בדיקת ממצאים" (דב"ם), או דא"ח (דו"ח ארוע חריג) לפי העניין.

נספח א(1) - הודעה של בעל זכות יוצרים

עפ"י סעיף 65 לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007.

(סעיף 15.2.3)

תאריך: _____

לכבוד

מנהל תחום בכיר – קניין רוחני,

הנהלת רשות המסים בישראל.

אני הח"מ _____, ת"ז _____

בשם _____ מוסר בזאת הודעה

שקיימת זכות יוצרים על פי חוק זכות יוצרים, ביצירה המצורפת להודעה זו, וכי _____ הינו בעל זכות היוצרים.

הריני להודיע, כי טובין המפרים זכות זו עומדים להגיע לנמל _____ באניה/מטוס _____, סמוך ליום _____, ומבקש לעכב את שחרור הטובין הנ"ל.

להלן נתונים נוספים הנוגעים למשלוח האמור: _____

מצ"ב:

-- כתב התחייבות לשיפוי.

-- עותק של היצירה המקורית/העתקה לא מפרה.

-- קטלוג/מסמך אחר.

_____ חתימה וחותמת

נספח א(2) - הודעה של בעל סימן מסחר

עפ"י סעיף 69א לפקודת סימני מסחר (נוסח חדש), התשל"ב-1972.

(סעיף 15.2.3)

תאריך: _____

לכבוד

מנהל תחום בכיר – קניין רוחני,

הנהלת רשות המסים בישראל

אני הח"מ _____, ת"ז _____,

בשם _____ מוסר בזאת הודעה

שקיים סימן מסחר רשום, בסימן אשר עותק מתעודת הרישום שלו מצ"ב, וכי _____ הינו בעל סימן המסחר.

הריני להודיע, כי טובין המפרים זכות זו עומדים להגיע לנמל _____ באניה/מטוס _____, סמוך ליום _____ ומבקש לעכב את שחרור הטובין הנ"ל.

להלן נתונים נוספים הנוגעים למשלוח האמור:

מצ"ב:

- כתב התחייבות לשיפוי.
- עותק מתעודת הרישום.
- דוגמה של הטובין המקוריים.
- קטלוג/מסמך אחר.

חתימה וחותמת של החברה

נספח א(3) - הודעה של בעל עיצוב רשום

עפ"י סעיף 110 לחוק העיצובים, התשע"ז-2017

(סעיף 15.2.3)

תאריך: _____

לכבוד

מנהל תחום בכיר – קניין רוחני,

הנהלת רשות המסים בישראל

אני הח"מ _____, ת"ז _____

בשם _____ מוסר בזאת הודעה

שקיים עיצוב רשום, אשר עותק מתעודת הרישום שלו מצ"ב, וכי _____ הוא בעל העיצוב הרשום.

הריני להודיע, כי טובין המפרים זכות זו עומדים להגיע לישראל על שם בעל הטובין _____ ח.פ/ת.ז. _____ מספר מכולה _____.

לפי הידוע לי הטובין עומדים להגיע בתאריך _____ לנמל באניה/מטוס _____, סמוך ליום _____. אני מבקש לעכב את שחרור הטובין הנ"ל.

להלן נתונים נוספים הנוגעים למשלוח האמור:

מצ"ב:

- כתב התחייבות לשיפוי.
- עותק מתעודת הרישום.
- דוגמה של הטובין המקוריים.
- קטלוג/מסמך אחר.

חתימה וחותמת של החברה

מדינת ישראל/משרד האוצר
רשות המסים בישראל
כתב התחייבות לשיפוי (נספח ג' לנוהל)
עפ"י סעיף 65 לחוק זכות יוצרים, התשס"ז-2007
סעיף 69א לפקודת סימני מסחר (נוסח חדש), התשל"ב –
1972 סעיף 110 לחוק העיצובים, התשע"ז - 2017
טופס מכס 226

לכבוד

מנהל תחום בכיר קניין רוחני

רשות המסים בישראל

א. פרטי המתלונן

שם המתלונן: _____

מס' ת"ז: _____

בעל זכות ביצירה/בסימן מסחר/עיצוב רשום: _____

ב. פרטי הבקשה

מצ"ב ההודעה שהוגשה לרשות המסים בישראל.

ג. התחייבות

אני החתום מטה, _____ ת"ז _____ (בשם חברת _____ מס' _____) מתחייב בזאת לשלם כל סכום שיש בו כדי לכסות כל הוצאה הנוגעת לעיכוב הטובין, כמבוקש בהודעה, או כדי לפצות על כל נזק שייגרם על ידי העיכוב, אם יתברר כי העיכוב לא היה מוצדק, כל זאת תוך 7 ימים מיום הסכמת הצדדים על גובה הפיצוי, או מיום מתן החלטה בעניין ע"י בית המשפט המוסמך.

חתימה וחותמת של בעל הזכות

תאריך

או מיופה כוחו

-

ביום _____ הופיע בפני המתחייב ששמו נקוב לעיל, ולאחר שזיהה עצמו חתם בפניי על כתב התחייבות לשיפוי זה.

השם המלא והחותמת של עו"ד/פקיד המכס

נספח ג/1 - הודעה על עיכוב טובין (ליבואן)

עפ"י סעיף 200א(2) לפקודת המכס

מדינת ישראל/משרד האוצר
רשות המסים בישראל
הודעה על עיכוב טובין (ליבואן)
טופס מכס 227

תאריך: _____

מס' תיק: _____

אל

הנדון: הודעה על עיכוב טובין עפ"י סעיף 200 א (א)(2) לפקודת המכס

בדיקת הטובין שיובאו על ידך שלגביהם הוגשה הצהרת יבוא מס' _____, העלתה כי הם מפרים לכאורה זכות יוצרים/סימן מסחר/עיצוב רשום.

לאור האמור ועל פי הסמכות הנתונה למנהל רשות המסים בישראל מכוח סעיף 200 א (א)(2) לפקודת המכס, אני מעכב את שחרור הטובין למשך 3 ימי עבודה, עד ליום _____.

מצ"ב עותק של הודעת בעל הזכות, וכתב התחייבות לשיפוי מטעמו *.

* במידה והדבר רלבנטי.

בכבוד רב,

השם, תיאור התפקיד, והחתימה

נספח ג/2 - הודעה על עיכוב טובין (ליבואן-נוהל חילוט)

מדינת ישראל/משרד האוצר
רשות המסים בישראל
הודעה על עיכוב טובין (ליבואן - נוהל חילוט)
טופס מכס 233

תאריך: _____

מס' תיק: _____

אל

הנדון: הודעה על עיכוב טובין

בדיקת הטובין שיובאו על ידך נשוא הצהרת יבוא/חבילת דואר מס' _____, העלתה כי הם מפרים לכאורה זכות יוצרים/סימן מסחר.

לאור האמור ועל פי הסמכות הנתונה למנהל רשות המסים בישראל, אני מעכב את שחרור הטובין לצורך בדיקת ההפרה למשך 3 ימי עבודה, עד ליום _____

בכבוד רב,

השם, תיאור התפקיד, והחתימה

נספח ד/1 - הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות) (אם היתה הודעה מוקדמת)

עפ"י סעיף 200א(א)(3) ו-(4) לפקודת המכס

מדינת ישראל/משרד האוצר רשות המסים בישראל
הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות) (אם היתה הודעה מוקדמת)
טופס מכס 228

תאריך: _____

מס' תיק: _____

אל

הנדון: הודעה על עיכוב טובין עפ"י סעיף 200א(א)(3) ו-(4) לפקודת המכס

הריני להודיעך כי בימים אלה הגיע לישראל משלוח טובין אשר מפר לכאורה זכות יוצרים/סימן מסחר/עיצוב רשום, השייכים לך, בהתאם להודעתך מיום _____.

לאור האמור ועל פי הסמכות הנתונה למנהל רשות המסים בישראל מכוח סעיף 200א(א)(3) ו-(4) לפקודת המכס, עיכבתי את שחרור הטובין למשך 3 ימי עבודה, עד ליום _____.

הנך נדרש להפקיד במשרדנו ערבות בנקאית ע"ס _____ ש"ח עד למועד האמור.

אם לא תפקיד את הערבות הבנקאית האמורה עד ליום _____, בשעה _____, או אם לא תגיש תובענה לבית המשפט בגין יבוא זה תוך 10 ימי עבודה מתאריך הודעה זו, דהיינו עד ליום _____, המוקדם מבין השניים, עיכוב הטובין יבוטל.

בכבוד רב,

השם, תיאור התפקיד, והחתימה

נספח ד/2 - הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות) (אם לא היתה הודעה מוקדמת)

עפ"י סעיף 200א(א)(3) ו-(4) לפקודת המכס

מדינת ישראל/משרד האוצר
רשות המסים בישראל
הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות) (אם לא היתה הודעה מוקדמת)
טופס מכס 229

תאריך: _____

מס' תיק: _____

אל

הנדון: הודעה על עיכוב טובין עפ"י סעיף 200א(א)(3) ו-(4) לפקודת המכס
סימוכין: הטובין _____ סימן/זכות יוצרים _____

בדיקה של טובין שיובאו לארץ העלתה, כי הם מפרים לכאורה זכות יוצרים/סימן מסחר השייכים לך.

לאור האמור ועל פי הסמכות הנתונה למנהל רשות המסים בישראל מכוח סעיף 200א(א)(3) ו-(4) לפקודת המכס, עיכבתי את שחרור הטובין למשך 3 ימי עבודה, עד ליום _____.

הנך מתבקש לבדוק את התמונה/ות שנשלחה/ו בדואר אלקטרוני , עד למועד האמור לעיל, ולהודיענו על החלטתך בדבר נקיטת הליכים משפטיים נגד היבואן המפר לכאורה את זכויותיך.

היה ותחליט כי הטובין מפרים ובכוונתך לנקוט הליכים משפטיים נגד היבואן, הנך נדרש להפקיד במשרדנו ערבות בנקאית בסך _____ ש"ח.

אם לא תפקיד את הערבות הבנקאית האמורה עד ליום _____, בשעה _____ או אם לא תגיש תובענה לבית המשפט בגין יבוא זה תוך 10 ימי עבודה מתאריך הודעה זו, דהיינו עד ליום _____, המוקדם מבין השניים, עיכוב הטובין יבוטל.

בכבוד רב,

השם, תיאור התפקיד, והחתימה

נספח ד/3 - הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות-נוהל חילוט)

מדינת ישראל/משרד האוצר רשות המסים בישראל
הודעה על עיכוב טובין (לבעל הזכות - נוהל חילוט) טופס מכס 230

תאריך: _____

מס' תיק: _____

אל

הנדון: הודעה על עיכוב טובין המפרים זכויות קניין רוחני סימוכין: הטובין _____ סימן/זכות יוצרים _____

1. בדיקה של טובין שיובאו לארץ העלתה כי הם מפרים לכאורה זכות יוצרים/סימן מסחר השייכים לך.

לאור האמור, שחרור הטובין יעוכב למשך 3 ימי עבודה, עד ליום _____.

2. בהתאם, הנך רשאי להפקיד ערבות בנקאית תוך 3 ימי עבודה האמורים בסעיף 1 דלעיל, ולהגיש תובענה נגד היבואן תוך 10 ימי עבודה מתאריך מכתב זה, דהיינו עד ליום _____.

אם תחליט לפעול לפי פסקה זו, מכתב זה יהווה הודעה לבעל הזכות לפי סעיף 200א (א) (3) ו-(4) לפקודת המכס.

3. לחילופין, הנך מתבקש לבדוק תוך 3 ימי עבודה אלה ולהודיענו אם הטובין מפרים את זכויותך, על מנת שאנו נשקול תפיסת הטובין. מצ"ב צילום דיגיטלי של הטובין האמורים. נוכל להמציא דוגמה של הטובין, ככל שיידרש לצורך אימות מקור הטובין ו/או ההפרה. עליך להמציא עד ליום _____ את המסמכים הבאים:

א) חוות דעת מנומקת ומפורטת בדבר היות הטובין מפרים את זכויותך בקניין רוחני.

ב) התחייבותך בכתב להצטרף כצד נתבע לצד המכס, אם תוגש תביעה ע"י היבואן להחזרת התפוס.

ג) כתב התחייבות לשיפוי .

לידיעתך , חוות הדעת שתעביר לידינו בעניין הטובין שבסימוכין, תועבר לידי היבואן ו/או ב"כ עם דרישתו הראשונה, ותשמש את מינהל המכס לצורך הליך תפיסת הטובין.

4. עיכוב שחרור הטובין יבוטל אם יתקיים אחד מאלה:

א. לא תופקד ערבות בנקאית ולא תוגש תובענה לבית המשפט נגד היבואן תוך 10 ימי עבודה כאמור בסעיף 2.

ב. לא יומצאו המסמכים האמורים בסעיף 3.

בכבוד רב,

השם, תיאור התפקיד, והחתימה